

Η πρόταση Οδηγίας για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον ποινικό τομέα

Ημερίδα, *Η σύγχρονη προστασία των προσωπικών δεδομένων*
Τμήμα Αρχειονομίας και Βιβλιοθηκονομίας – Νομική Βιβλιοθήκη
5 Δεκεμβρίου 2012

Βαγγέλης Παπακωνσταντίνου
MPlegal

I. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟ 977/2008

Η Α-Π, γενικά

Η «**ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟ 2008/977/ΔΕΥ της 27ης Νοεμβρίου 2008** για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις»:

- Εισήχθη αργά – μόλις το 2008
- Επιχείρησε (αρχικός στόχος) να επιτύχει για τον Τρίτο Πυλώνα («επεξεργασίες ασφαλείας») ό,τι και η Οδηγία για τον Πρώτο Πυλώνα («εμπορικές επεξεργασίες»)
- Υιοθετήθηκε ύστερα από μακρές διαπραγματεύσεις, με τη διαδικασία ενώπιον του Συμβουλίου (ομοφωνία) και με επεξεργασία από Επιτροπή με αντικείμενο την ασφάλεια (τότε, DG Justice και όχι Internal Market).

Χαρακτηριστικά του συστήματος προστασίας

- **I. Πεδίο εφαρμογής:** δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που «*διαβιβάζονται ή έχουν διαβιβασθεί ή διατεθεί μεταξύ των κρατών μελών*» – **ΟΧΙ ΔΗΛΑΔΗ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ Κ-Μ**
- **II. Περιορισμοί των βασικών αρχών επεξεργασίας** – πχ. «*Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διορθώνονται εφόσον είναι ανακριβή και, εφόσον υπάρχει δυνατότητα και ανάγκη, συμπληρώνονται και επικαιροποιούνται αναλόγως*»
- **III. «Περαιτέρω επεξεργασία για άλλον σκοπό»**, υπό προϋποθέσεις (μη ασύμβατη / νόμος)
- **IV. Ευαίσθητα δεδομένα** – επιτρέπεται η επεξεργασία, αν υπάρχει ειδικός νόμος
- **V. Δεν επηρεάζονται ούτε ισχύουσες διατάξεις** (πχ. Σένγκεν, Europol, Eurojust), ούτε οι διμερείς συμφωνίες Κ-Μ

Ομολογουμένως, ο «ποινικός τομέας» έχει ειδικές ανάγκες επεξεργασίας

- Στηρίζεται σε φήμες («hearsay» - quality of data)
- Δεδομένα ενός εγκλήματος είναι πιθανό στο μέλλον να συσχετιστούν με άλλο, εντελώς διαφορετικό έγκλημα («περαιτέρω επεξεργασία»)
- Το υποκείμενο δεν μπορεί ούτε να πληροφορείται ούτε να έχει πρόσβαση στα δεδομένα («δικαίωμα πληροφόρησης, δικαίωμα πρόσβασης»)
- Εξαγωγές δεδομένων απαιτούνται, και μάλιστα συχνά σε άμεσο χρόνο («διαβίβαση δεδομένων σε τρίτα κράτη»)

**Η ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ
ΛΙΣΑΒΩΝΑΣ ΑΛΛΑΞΕ ΤΑ ΠΑΝΤΑ
ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ**

The EU data protection reform package

- **Κανονισμός – αντικαθιστά την Οδηγία 95/46**
 - Ομοιομορφία στο εσωτερικό Κ-Μ
 - Νέα δικαιώματα – διαδικασίες
- **Οδηγία – αντικαθιστά την Απόφαση-Πλαίσιο 977/2008**
 - Εφαρμογή στο εσωτερικό δίκαιο
 - Περισσότερο «ισορροπημένη» προσέγγιση στο θέμα

Άλλες εναλλακτικές, όπως για παράδειγμα η εισαγωγή ενός, ενιαίου κειμένου για κάθε επεξεργασία **δεν προτιμήθηκε – έμμεσα έτσι αναγνωρίστηκαν οι ειδικές ανάγκες των επεξεργασιών ασφαλείας**

Το σχέδιο Οδηγίας (συνοπτικά)

- **Δομή – ορισμοί** από Κανονισμό (πχ. personal data breach, biometric data κοκ.)
- **Profiling** – επιτρέπεται, υπό προϋποθέσεις (ιδίως, μη χρήσης ευαίσθητων δεδομένων)
- **Αρχή Προστασίας Δεδομένων**, όπως και στον Κανονισμό
- **Διαβιβάσεις δεδομένων σε τρίτα κράτη**, με απόφαση της Επιτροπής όπως και στον Κανονισμό
- **Δεν επηρεάζει** το Κοινοτικό σχετικό ρυθμιστικό πλαίσιο (Σένγκεν κοκ.) **ούτε** τις διμερείς σχέσεις, όμως ενθαρρύνει τα Κ-Μ να τις «αναθεωρήσουν»

Εγγενή προβλήματα:

- Ο διαχωρισμός μεταξύ των «γενικών επεξεργασιών» και των «επεξεργασιών ασφαλείας» είναι αδύνατος
- Το σχέδιο Οδηγίας δεν δημιουργεί ένα πλήρες, ιεραρχημένο Κοινοτικό σύστημα προστασίας, αφού το Σένγκεν κοκ. δεν ρυθμίζονται (και πιθανότατα, ούτε τελικά και οι διμερείς συμφωνίες, ιδίως με ΗΠΑ)
- Η Οδηγία θα απαιτήσει εσωτερικό δίκαιο, ο Κανονισμός όχι. Αναμένονται επομένως προβλήματα ομοιόμορφης εφαρμογής μεταξύ Κ-Μ.
- **Υπό εξέλιξη** – η προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΔΑ (νομολογία, άρθρο 8, Σύμβαση 108 και Κανονισμοί της).

MPlegal

Εθνικής Αντιστάσεως 84B

15231, Χαλάνδρι

www.mplegal.gr